

forum Akademija

14. strokovna konferenca

OKOLJE IN ODPADKI

Aktualna okoljska zakonodaja in zahteve ESG na okoljskem področju

Enkratni dogodek za direktorje, skrbnike varstva okolja in zagovornike krožnega gospodarstva

Brdo pri Kranju
21. junij 2023, 9.30 - 15.00

**SRIP KROŽNO
GOSPODARSTVO**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

»Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.«

Naše znanje za vaš uspeh

Aktivnosti SID banke pri financiranju podjetij na poti v brezogljičnost gospodarstva

Polona Močilnik, SID banka

Brdo pri Kranju, 21.6.2023

Naše znanje za vaš uspeh

SID banka: usmeritev v trajnostni razvoj

ustanovljena

1992

SLOVENSKA
IZVOZNA
DRUŽBA

preoblikovana

2006

bonitetna ocena

AA-/A-1+ (S&P)

uprava

mag. **Borut Jamnik**,
predsednik

mag. **Stanka Šarc Majdič**,
članica

Razvijamo in izvajamo finančnemu trgu dopolnilne dolgoročne finančne storitve in tako spodbujamo **konkurenčnost gospodarstva, kakovostna nova delovna mesta in trajnostni razvoj Slovenije.**

2006: Strategija SID banke kot temeljno usmeritev opredeli »Pomemben prispevek k trajnostnemu razvoju«

2012: SID banka je iniciator trajnostnih naložb in aktivno podpira krožne gospodarstva poslovne modele

2017: Prva celovita okoljevarstvena politika

2018: Izdaja Zelene obveznice SID banke (prva zelena obveznica v SLO)

2021: Predsedovanje D.11. – Prepoved izvoznega financiranja premogovnih TE (COP 26) in nadgradnja Climate Change Sector Understanding

2021: Nov program za financiranje prehoda v krožno gospodarstvo

2010: Prvo poročilo o družbeni odgovornosti s trajnostnimi vsebinami

2015: Podpis deklaracije COP21 – *Paris Climate Summit 2015* – zaveza SID banke k spodbujanju naložb v nizkoogljično in okolju prijazno ekonomijo

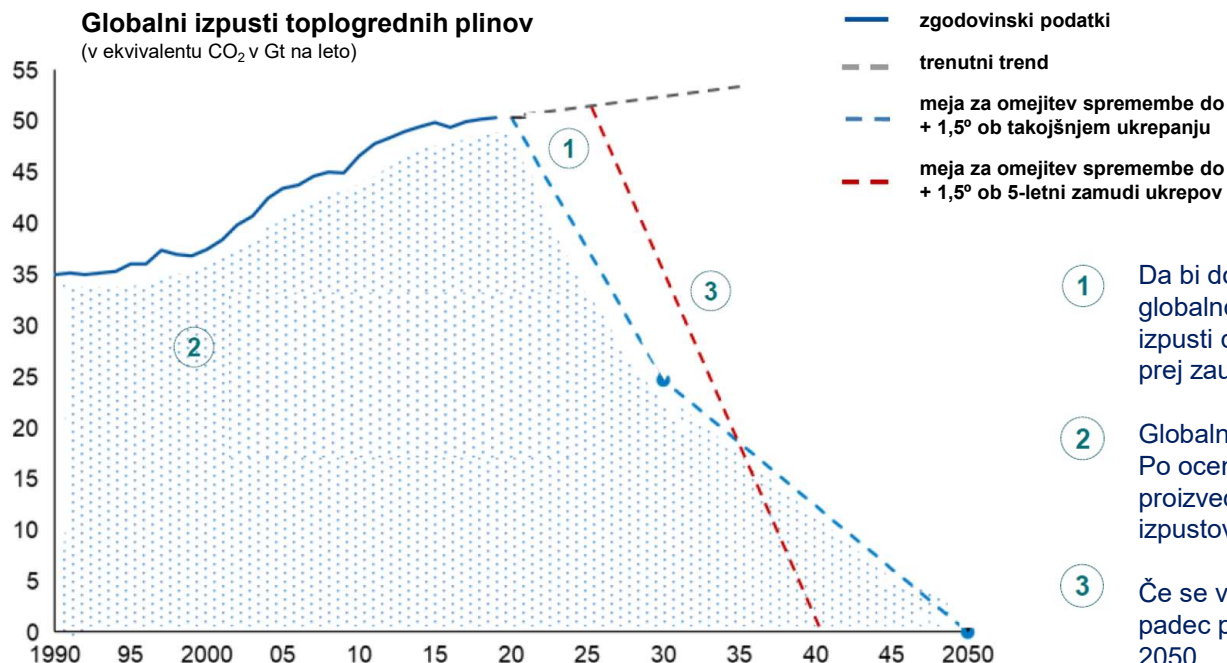
2018: Razvoj metodologije 5 bilanc za spremljanje trajnostne naravnosti komitentov

2020: Oblikovanje Zelene strategije SID banke

2021: Integracija ESG vidikov EBA smernic v poslovanje

2021: Vzpostavitev oddelka za trajnostni razvoj; Nadgradnja Politike trajnostnega financiranja in Politike trajnostnega zavarovanja, začetek implementacije podnebnih tveganj v interne politike, postopke in modele, ESG vrednotenje komitentov

Koncentracija atmosferskega CO₂ po podatkih ICPP že najmanj 2 milijona let ni bila tako visoka.

- 1 Da bi dosegli cilje Pariškega dogovora o prizadevanjih, da globalno segrevanje ne bi preseglo meje 1.5°C, morajo globalni izpusti doseči »neto nič« do leta 2050, ob tem pa je potrebno čim prej zaustaviti njihovo rast in doseči strm padec.
- 2 Globalno segrevanje je odvisno od izpustov toplogrednih plinov. Po oceni IPCC, je omejitev skupnih izpustov, ki jih še lahko proizvedemo po letu 2018 med 420 in 580 GtCO₂. Večji obseg izpustov bi onemogočil dosego cilja +1,5°C.
- 3 Če se vrhunec izpustov premakne v prihodnost, bo moral biti padec precej bolj strm in bo moral doseči »neto nič« pred letom 2050.

SID banka je v okviru Evropskega združenja dolgoročnih investitorjev ELTI, na srečanju **COP21 – Paris Climate Summit 2015** v Parizu, podpisala izjavo, s katero se je zavezala k prispevku transformaciji gospodarstva v nizko-ogljicne in podnebju prijazno obliko delovanja.

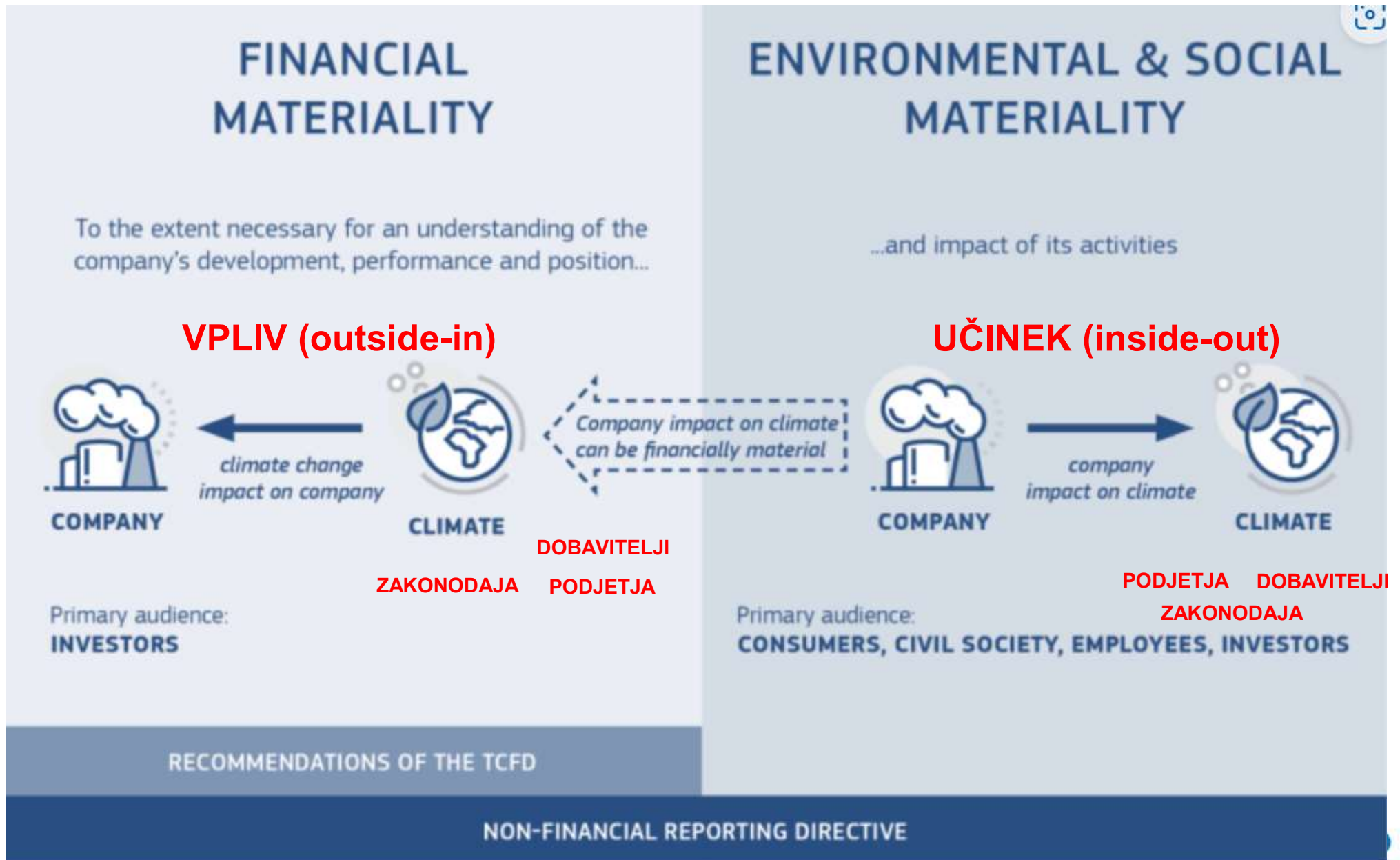
REGULATORNI OKVIR

Pariški sporazum o podnebnih spremembah
Evropski zeleni dogovor
Direktiva 2014/95/EU
Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin (NFRD)
2 delegirani uredbi, ki podrobneje opredeljujeta zahteve EU Taksonomije: DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2178 o okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnostih
Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 z določitvijo tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju podnebnim spremembam
Direktiva o trajnostnem poročanju podjetij- CSRD

DVOJNA MATERIALNOST (TCFD)

DVOJNA MATERIALNOST ESG

Vpliv (OUTSIDE-IN)

- Vpliv na poslovne procese odobravanja in spremljave poslov financiranja
- Vpliv podnebnih tveganj na vrednost zavarovanj
- Vpliv na procese upravljanja tveganj
- Spremljava in poročanje o trajnosti in podnebnih tveganjih
- Vpliv podnebnih tveganj na IPI, kapital
- Vpliv na poslovne procese
- Integracija trajnosti v vse vidike procesa upravljanja

Učinek (INSIDE-OUT)

- Vpliv na strategijo banke, poslovni model, politike financiranja
- Vpliv na oblikovanje novih produktov in usmerite trajnostnega financiranja
- Spremljava in poročanje o trajnosti in podnebnih tveganjih

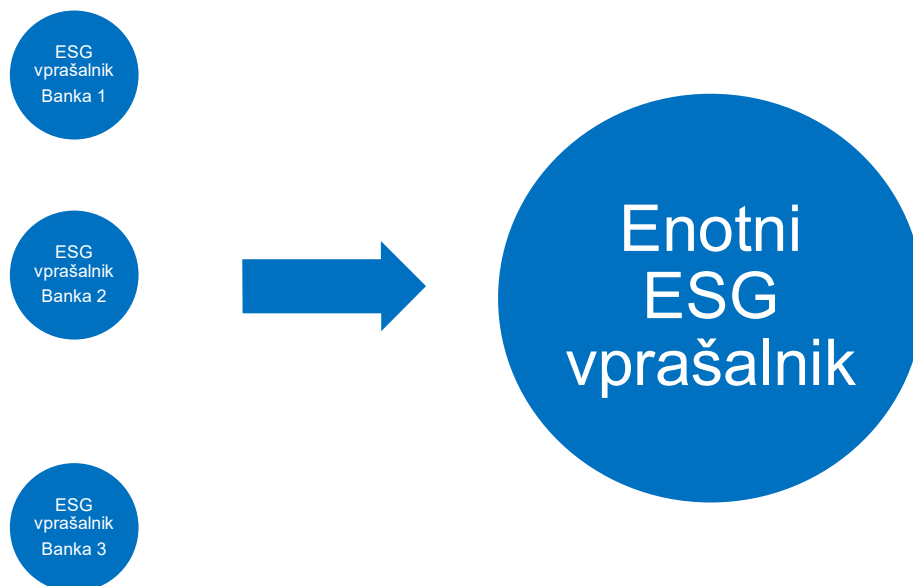
Vpliv na poslovne procese odobravanja in spremljave poslovnih financiranja

Banke morajo oceniti izpostavljenost kreditojemalca ESG dejavnikom, zlasti okoljskim dejavnikom in vplivu na podnebne spremembe, ter ustreznost varovalnih strategij, ki jih je določil kreditojemalec

Od podjetij banke pridobivajo ESG podatke z ESG vprašalniki

ESG vprašalniki bank

Enotni ESG vprašalnik

Vprašalnik za oceno okoljskih, družbenih in upravljaljskih (»ESG«) tveganj podjetja	
v1.0 z dne 21. julija 2022	
<small>Vprašalnik je last ZBS in njegovih članic, zato kakršno koli razmnoževanje, distribuiranje, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu (hrkati s fotokopiranjem, skeniranjem ali shranjevanjem v el. obliki) ni dovoljena v okviru določil zakona o avtorski in sorodnih pravicah.</small>	
I. Splošna vprašanja	
I. 1. Podatki o podjetju	
1. Naziv podjetja:	
2. Sedež podjetja (ulica in hišna številka, poštna številka, kraj, država):	
3. Matična številka podjetja	10-mestna MT:
4. Koncernski vseslovesni zvezki z ESG tveganju (ime in priimek, ul. naslov, st. inštitucije)	
5. Naziv matične družbe (če obstaja):	
6. Sedež matične družbe (ulica in hišna številka, poštna številka, kraj, država):	
7. Matična številka družbe	10-mestna MT:
8. SKD koda dejavnosti, s katero podjetje ustvari največ prihodkov	SKD koda:
9. Ali je podjetje s strani bonitetnih agencij oz. ocenjevalcev pridobilo oceno ESG?	DA/NE
10. V kolikor: DA, Pri kateri bonitetni agenciji/ocenjevalcu je bila ocena ESG pridobljena?	Ustrezno oznaži: MSCI Sustainalytics ISS S&P Vigeo Eiris (VE) CDP Fitch EcoVadis DJSI GRESB CER (Green Star) drugo (navedite):
11. Kdaj je bila ocena ESG pridobljena in katera je?	Mesec in leto + ocena:
I. 2. Podatki o strategiji/politiki ESG in skladnosti z relevantno zakonodajo	
12. Ali ima podjetje sprejeto ESG ali CSRI1 strategijo oz. splošno strategijo ali trajnostno politiko, v kateri so jasno opredeljeni cilji ESG in upravljanje tveganj ESG?	Možni odgovori: DA DA, vendar ni jasno opredeljenih ciljev ESG in upravljanje tveganj ESG NE, vendar je v pripravi NE
13. Katere cilje s področja ESG je podjetje sprejelo in katere ključne pokazatelje uspeha (KPI) spremlja?	
14. Navedite število zaposlenih z odgovornostmi na področju ESG v vašem podjetju.	

ESG podatki

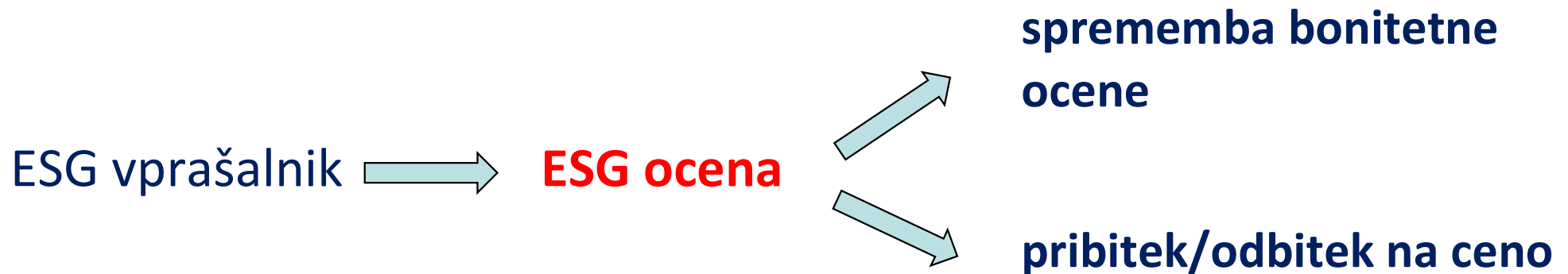
ZBS: Vprašalnik za oceno okoljskih, družbenih in upravljavskih («ESG») tveganj podjetja

- 1) **Podnebne spremembe (emisije TGP)** (ogljčni odtis (obseg 1,2,3), cilj zmanjšanja emisij TGP, vpliv cene emisijskih kuponov na dobičkonosnost...)
- 2) **Energetska učinkovitost** (energetska intenzivnost, raba primarne energije podjetja, delež OVE, načrt za izboljšanje energetske učinkovitosti, načrtovane investicije...)
- 3) **Raba vode** (raba vode, delež ponovne rabe vode, načrtovane investicije)
- 4) **Preprečevanje onesnaževanja** (meritve, prekoračitve vrednosti, vzpostavljeni in načrtovani postopki za preprečevanje in nadzor nad onesnaževanjem)
- 5) **Krožno gospodarstvo in ravnanje z odpadki** (količina odpadkov, preteklo zmanjšanje, trend sprememb v količini odpadkov, prihodek iz naslova ravnanja odpadkov...)
- 6) **Biodiverziteta** (zavarovana območja, vpliv na biodiverziteti)
- 7) **Okoljska tveganja** (izpostavljenost fizičnim podnebnim tveganjem, ukrepi za prilagajanje, tranzicijska tveganja, stroški prilagajanja)

Vpliv na procese upravljanja tveganj

„Banke morajo pri svoji nagnjenosti k prevzemanju kreditnega tveganja ter politikah in postopkih v zvezi s kreditnim tveganjem upoštevati tveganja, povezana z ESG dejavniki, ki vplivajo na finančni položaj kreditojemalcev, zlasti možen vpliv okoljskih dejavnikov in podnebnih sprememb“.

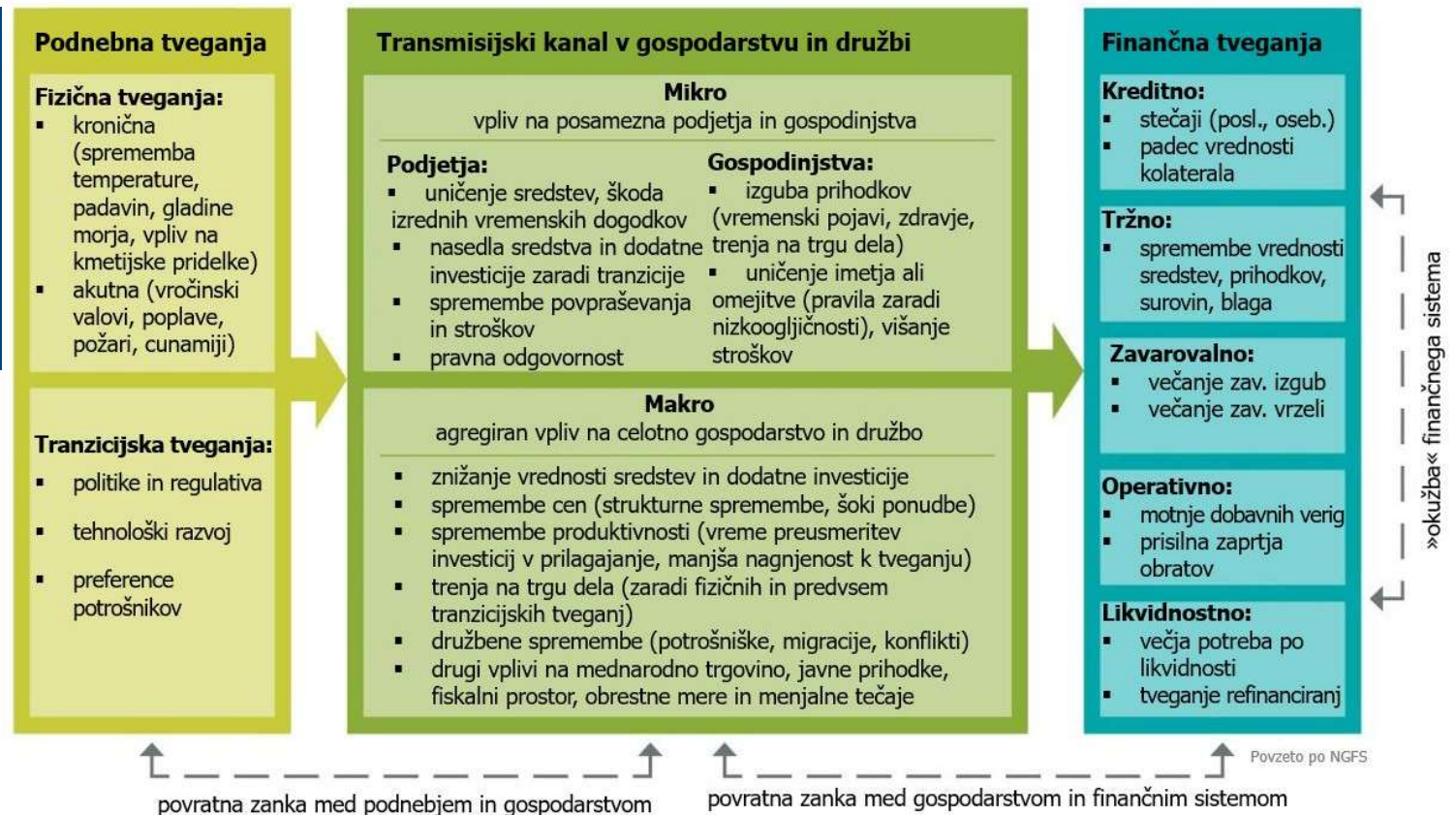
RAF – nagnjenost k prevzemanju tveganj (E omejitev)

Podnebna tveganja postajajo vedno bolj gospodarska in finančna tveganja

Po trenutnih ocenah bo do leta 2050 za doseg cilja postati ogljično nevtralna celina potrebnih kar 28 bilijonov €, $\frac{3}{4}$ teh sredstev pa bo moralo priti iz zasebnega sektorja. Ta bi moral torej naslednja tri desetletja temu cilju vsako leto nameniti 700 milijard €.

EU nalaga finančnemu sistemu, posebej bankam, levji delež odgovornosti za tranzicijo celotnega gospodarstva. Od bank se pričakuje, da bodo v svoje poslovanje vgradile obvladovanje tranzicijskih tveganj in torej predvidele posledice regulatornega vpliva in gospodarskih ter okoljskih politik ter tako z zavarovanjem svojega poslovanja pripomogle, da bodo projekti, ki niso v skladu s politiko prehoda v nizkoogljično družbo, to spoznali že v fazi zbiranja sredstev.

Vpliv podnebnih tveganj na vrednost zavarovanj

„Banke morajo po potrebi upoštevati ESG dejavnike, ki vplivajo na vrednost zavarovanja s premoženjem, na primer energijsko učinkovitost zgradb. Nekaterе banke morajo poročati o izpostavljenostih po energetskih karakteristikah stavb, ki so dane v zavarovanje.“

Zbiranje podatkov o energetskih izkaznicah stavb, ki so dane v zavarovanje iz registra energetskih izkaznic.

Vpliv na strategijo banke, poslovni model, politike financiranja

„Banke, ki dajejo ali nameravajo dajati okoljsko trajnostne kreditne aranžmaje, bi morale v okviru svojih politik in postopkov v zvezi s kreditnim tveganjem podrobno oblikovati svoje politike in postopke glede okoljsko trajnostnega kreditiranja, ki vključujejo odobravanje in spremljanje takih kreditnih poslov.“

Oblikovanje strateških kazalnikov

- Skladnost financiranja cilji pariškega sporazuma
 - Financirane emisije
 - Ogljični odtis (portfelja)
 - Financiranje tranzicijskih dejavnosti
 - GAR
 - Podjetja s trajnostno strategijo in načrtom razogljčenja

Oblikovanje politik trajnostnega financiranja

- Standardi in kriteriji „zelenega financiranja“
 - EU taksonomija (deep green)
 - uporaba drugih trajnostnih standardov

Seznam dejavnosti, ki so izključene iz financiranja Opredelitev podnebno kritičnih dejavnosti

- premog
- CPRS dejavnosti
- dejavnosti, ki niso skladne s cilji pariškega sporazuma

ZELENA OBVEZNICA

ZELENA OBVEZNICA

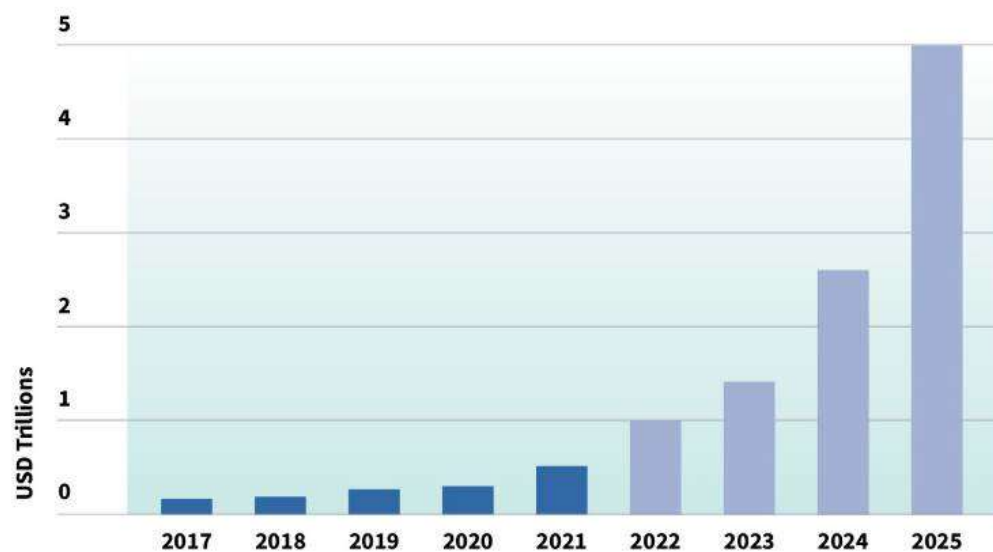
SID banka je kot prva v Sloveniji izdala zeleno obveznico.

OCENJENI OKOLJSKI UČINKI PROJEKTOV, FINANCIRANIH IZ ZELENE OBVEZNICE⁵

Z enim milijonom evrov sredstev iz naslova zelene obveznice so do konca leta 2020 na letni ravni doseženi naslednji ocenjeni okoljski učinki:

- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 689 ton CO₂,
- Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov v višini 352 MWh,
- Proizvodnja energije, razen električne, iz obnovljivih virov v višini 917 GJ,
- Prihranek električne energije v višini 46 MWh,
- Prihranek energije, razen električne, v višini 730 GJ,
- Količina prečiščene odpadne vode v višini 28 PE⁶,
- Povečanje količine uporabe lesa za 4 tone⁷,
- Proizvodnja energije oziroma goriva iz nerekiklažnega materiala oziroma odpadkov v višini 3.403 GJ,
- Povečanje količine recikliranih izdelkov oziroma goriva v višini 187 ton,
- Povečanje potniških kilometrov iz naslova čistega transporta v višini 1.473 potniških km.

Green Bond Issuance (USD Trillion)

© Climate Bonds Initiative 2022.

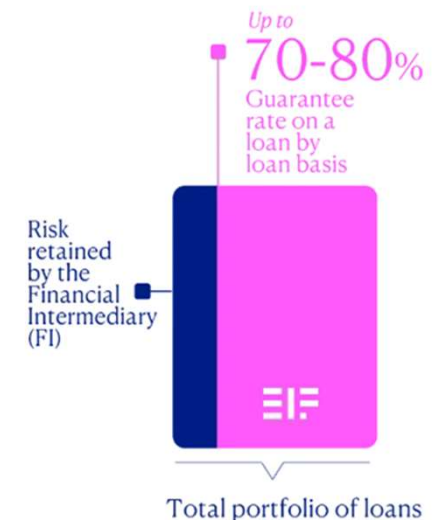

Oblikovanje okoljsko trajnostnih programov financiranja

Novo – podpis InvestEU jamstvene pogodbe med EIF in SID banko

- 2 vrsti InvestEU jamstev:
 - jamstva za kreditno financiranje trajnostnih podjetij in zelenih naložb
 - jamstva za kreditno financiranje inovacij in digitalizacije
- Prvovrstno, brezpogojno portfeljsko jamstvo brez kapice (razpon stopnje jamstva 30-70% oz. 80%)
- Terjatve krite z jamstvom: neplačana glavnica in neplačane redne obresti do 90 dni,
- Kritje dela tveganj SID banki (graf – vir EIF):
- Obvezen prenos prednosti jamstva na končne koristnike:
Kreditni z jamstvom se končnim prejemnikom ponujajo pod bolj ugodnimi pogoji kot bi se brez jamstva (nižje zahteve po zavarovanjih, ugodnejše obrestne mere, daljše ročnosti kreditov, ipd.);
- Trajanje jamstva: max 12 let po zaključku obdobja vključitve
- Strošek jamstva 75 bt.

Uncapped Guarantee

V pripravi 2 nova produkta (začetek plasiranja v juliju 2023):

SID ZELEN

SID ZELEN

Program financiranja trajnostnih projektov in podjetij
44,3 mio € kreditov s 70% EIF jamstvom

➤ Financiranje podjetij in projektov, ki izpolnjujejo kriterije trajnostnega razvoja (obnovljivi viri energije, energetska učinkovitost, brezemisijaska mobilnost, blažitev podnebnih sprememb, krožno gospodarstvo, učinkovitejše ravnanje z odpadki, biotska raznovrstnost ipd.) ➔ **Cilj: zeleni prehod gospodarstva**

SID DIGITALEN

SID DIGITALEN

Program financiranja inovacij in digitalizacije
27 mio € kreditov s 40% EIF jamstvom.

➤ Financiranje inovativnih in razvojno naravnanih podjetij ter inovativnih izdelkov, storitev, procesov, digitalizacije dobavnih verig in odnosov s strankami, kibernetne varnosti, usposabljanj za digitalne veščine ipd. ➔ **Cilj: digitalizacija gospodarstva**

povečanje inovativne aktivnosti

- ✓ MSP in mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo (največ 499 zaposlenih)
- ✓ Ročnost kredita največ 12 let
- ✓ Moratorij do polovice ročnosti kredita do največ 5 let
- ✓ Vrednost kredita do 2 mio €, možnost podelitve več kreditov
- ✓ Financiranje obratnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin
- ✓ Jamstvo znižuje obrestni pribitek
- ✓ Jamstvo je odplačno

SID ZELEEN

Program financiranja trajnostnih projektov in podjetij 70% jamstvo EIF

ZELENO PODJETJE

- ❖ **Predhodno prejeta nagrada in/ali javna podpora** (kreditojemalec je v zadnjih treh letih prejel nagrado za čisto tehnologijo ali »zeleno« nagrado, nepovratna sredstva ali financiranje iz evropske/nacionalne institucije/organa/programa podpore z vnaprej določenega seznama)
- ❖ **Pravica intelektualne lastnine, povezana s čisto energijo/podnebjem** (kreditojemalec je zadnjih treh letih registriral vsaj eno tehnologijo obnovljivih virov energije, čisto tehnologijo ali podnebno tehnologijo oziroma drugo ustrezno tehnološko pravico)
- ❖ **Podjetje z znakom za okolje** (kreditojemalec je registriral znak za okolje iz sistema evropskega, nacionalnega ali mednarodnega okoljskega označevanja z vnaprej določenega seznama)
- ❖ **Trajnostno/ekološko podjetje/dobavna veriga** (prihodki kreditojemalca iz zelenih dejavnosti predstavljajo vsaj 90 % njegovega prometa)
- ❖ **Trajnostni/zeleni poslovni model in vpliv - zmanjšanje ogljičnega ali okoljskega odtisa podjetja** (zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, zmanjšanje porabe energije, zmanjšanje porabe vode, zmanjšanje emisij v zrak, vse najmanj za 20 % v zadnjih petih letih)
- ❖ **Trajnostni/zeleni poslovni model in vpliv – nadomestitev primarnih surovin** (nadomestitev primarnih surovin s sekundarnimi/recikriranimi materiali ali snovmi, ostanki proizvodnje ali stranskimi proizvodi najmanj za 20 % v zadnjih petih letih)
- ❖ **Okoljsko certificirano podjetje** (ISO 50001, ISO 50004 ali EMAS)

SID ZELEEN

Program financiranja trajnostnih projektov in podjetij 70% jamstvo EIF

ZELENI PROJEKT

- ❖ **Energija iz obnovljivih virov** (sončna, vetrna, geotermalna, oceanska, rešitve za prenos in distribucijo obnovljive energije rešitve za shranjevanje obnovljive energije, ključne komponente in stroji za OV)
- ❖ **Zelene in energetsko učinkovite certificirane poslovne stavbe** (naložbe v gradnjo in prenovo poslovnih stavb)
- ❖ **Energijska učinkovitost v industriji** (naložbe v proizvodnja, vgradnja izdelkov ali uporaba tehnologije, ki znatno zmanjšujejo porabo energije/emisije toplogrednih plinov)
- ❖ **Brezemisijaska in nizkoemisijaska mobilnost** (osebna vozila, motorna kolesa, težka vozila, vodni, železniški in letalski promet, naprave za osebno mobilnost, infrastruktura)
- ❖ **Zelene informacijsko-komunikacijske tehnologije za blažitev podnebnih sprememb, odpornost proti podnebnim spremembam**
- ❖ **Naložbe, povezane s preходом na krožno gospodarstvo, preprečevanjem nastajanja odpadkov in recikliranjem**
- ❖ **Upravljanje in učinkovito rabo vodnih virov**
- ❖ **Preprečevanje in nadzor onesnaževanja**
- ❖ **Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov** – sonaravne rešitve
- ❖ **Izboljšanje dostopnosti** storitev, izdelkov in infrastrukture ter za razvoj podpornih tehnologij, kakor tudi za zagotavljanje dostopnosti organizacije in njenih prostorov za stranke in zaposlene invalide in/ali funkcionalno ovirane osebe

HVALA ZA POZORNOST!

SID - Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana
Ulica Josipine Turnograjske 6
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 1 200 75 00
E-pošta: info@sid.si

www.sid.si

 SID Banka

